شماره ۱۴۰ ایکنجی دوره

۲شنبه ۱۳ اسفند ۱۳۲۴

۱۴۵

آذربایجان

مسئول مدیر:
احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیلیق	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاریدر

ایشسیزلیک مسئله‌سینین حلی یولوندا

معاصر دنیانین چتین و آغیر مسئله‌لرندن بیری ده ایشسیزلیک مسئله‌سی تشکیل ایدیر. آمریکادا ایندی میلیونلارجا آدام ایشسیز قالمیشدیر. اوروپانین بوتون مملکتلری بویوک اقتصادی بحران ایله قارشیلاشمیشدیر.

دنیانین بیر پارچاسی اولان بیزیم آذربایجانیمیزدا بو بحراندان کناردا قالمامیشدیر. یئنی قورولان ملی حکومتیمیزین قاباغیندا باشقا جدی و اساسی مسئله‌لر ایله یاناشی اولاراق، ایشسیزلیک مسئله‌سی ده دورماقدادیر.

حکومتیمیز ایسه بو مسئله‌نی چوخ جدی و مهم تلقی ایتمکده‌دیر او قورولدوغی گوندن بری ایشسیزلیک بحرانین اورتادان قالدیرماق ایچون جدی تدبیرلر گورمگه چالیشیر. و بو یولدا اساسی قدم‌لر گوتورمگه و جدی تدبیرلر گورمگه‌ده موفق اولموشدر.

ایندیه قدر نیچه کارخانه او جمله‌دن یشمینه کارخانه‌سی، خسروی کار خانه‌سی و توخوجولوق کارخانه‌سی ایشه سالینمیش و یا ایشه‌سالینماق اوزره‌دیر.

بلدیه‌میز خیابانلارین تسطیحی و شهرین آبادلیغینا عائد اولان باشقا ایشلره اقدام ایتمیشدیر. کندلرده، سفالتی و آجلیغی اورتادان آپارماق ایچون بیر یول گوسته، خلق و حکومت دشمنلرینین تورپاقلارینین کندلیلره ویریلمه‌سینه باشلانمیشدیر. بئله‌لیکله بیر میلیون آذربایجانلی کندلی‌نین تورپاق صاحبی اولاجاغی محققدر.

بو آرادا خلق قوشونی یارادیلماسی، خلقین ملی وظیفه‌یه چاغریلماسی و یا خود داوطلب صفتیله قوشون سیرالارینا قبول ایدیلمه‌سی‌ده، ایشسیزلیک ایله مبارزه یولوندا بویوک بیر آددیم سایلا بیلر.

ملی حکومت ال ایشلری کارخانه‌لرینه بانکلار طرفیندن اعتبارلار ویریلمه‌سینه دستور ویرمیش، و فلاحت بانکا، تورپاق صاحبی اولموش کندلیلره زراعت و فلاحت وسیله‌لری فراهم ایتمک ایچون جدی یاردیم گوسترمه‌سینه، امر ایتمیشدیر...

بونلار هامیسی اوچ آیدان آز بیر مدت ظرفینده، ملی حکومتیمیزین گوردوگی ایشلردن عبارتدر و حکومتیمیزنک یانینا بو کیمی ایشلری گوره بیلمیشدر.

بونلار برابر، بوگون هامیمیز حکومتین یوکونو آتماق اولماز، خلق اؤزی‌ده هر ساحه‌ده اولدوغی کیمی بو باره‌ده‌ده حکومته یاردیم ایتمه‌لی و بحرانین رفعی یولوندا شخصی و ابتکاری تدبیرلر گورمه‌لیدر.

آمریکادا کیچن عمومی بحران مدتینده، بویوک عالملر و پروفسورلر اکینچیلیک‌له بیر آلماسی اکمک‌له و باشقا زراعتی ایشلر ایله مشغول اولماغا باشلامیشدیلار. بیزیم اؤلکه‌میزده‌ده روشنفکرلر و تحصیل ایلمیش آداملار تنبل‌لیکدن ال چکمه‌لی و عملی ایشلره گیریشمه‌لیدرلر.

تشکیل اولونموش بولوک و محال انجمنلری کندلیلرین شهره آخین ایتمه‌سیندن ممانعت ایتمه‌لی، و کندلی یه اؤز محلینده زراعتی ایشلر یاراتماق یولی ایله بو آخینین قاباغین آلمالیدرلار.

خلق اؤز ابتکارین ایشه سالدیغی تقدیرده حکومتین‌ده تدبیرلری داهادا موثر اولاجاقدر. ملی حکومت

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده.

آذربایجان مجلس ملی‌سی‌نین

«تریاک و اونون مشتقاتینین مصرفیندن جلوگیرلیک ایتمک حقینده ۱۳۲٤ نجی ایلین اسفند آیینین ۹ ندا تصویب اولونموش قانونی»

۱ نجی ماده ـ بو قانون تصویبی تاریخیندن اعتبارا تریاک و اونون مشتقاتی و مواد مخدره‌نین (مرفین ـ کوکائین ـ حشیش ـ هروئین ـ چرس و بونلارین امثالی) استعمالی قدغن اولونور.

بیرینجی قید ـ بو ماده‌لرین مریضخانه‌لر و دواخانه‌لرده طبی استعمالی صحیه وزارتیندن خصوصی نظامنامه‌سی اوزره ریطه اولاجاقدر.

ایکنجی قید ـ هر دواخانه یوخاریدا قید ایدیلن نظامنامه‌نین خلافنجه رفتار ایتسه او دواخانه‌نین مدیری آلتی آیدان بیر ایله قدر محکوم اولاجاقدر.

۲ نجی ماده ـ قهوه‌خانه و مسافرخانه و بوکیمی عمومی یئرلرده تریاک چکمک اکیدا قدغن اولونور تخلف صورتینده تریاک چکنلر آلتی آیدان بیر ایله قدر حبسه و یئرمدیری بیر ایلدن اوچ ایله قدر حبسه محکوم اولاجاقدر. و او محلین اثاثیه‌سی خیریه موسسه‌لرین نفعنه ضبط اولنالیدر.

۳ نجی ماده ـ تریاک و مواد مخدره‌نین آلیش ویریشی ممنوع در و بو ماده‌لری آلانلار آلتی آیدان بیر ایله قدر حبسه و ساتانلار بیر ایلدن اوچ ایله قدر حبسه محکوم اولاجاقلار و ساتیلان جنس ضبط اولنالیدر.

٤ نجی ماده ـ تریاک و مواد مخدره‌نین قاچاق چیلیق یولیله آذربایجانا وارد ایدنلرین جزاسی اعدام یا اوچ ایلدن اون ایله قدر اعمال شاقه ایله برابر حبسه اولاجاقدر.

٥ نجی ماده ـ صحیه، عدلیه و داخله وزارتلری بو قانونی اجرا ایتمه‌لیدرلر.

یوخاریدا یازیلان قانون که ٥ ماده‌دن عبارتدر آذربایجان مجلس ملی هیئت رئیسه‌سینین اسفند آیینین ۹ ندا ۱۳۲٤ تاریخلی جلسه‌سینده تصویب اولوندی.

آذربایجان مجلس ملی‌سینین رئیسی. ع ـ شبستری
آذربایجان مجلس ملی‌سینین کاتبی م ـ ولائی

تبریز ۱۱ اسفند ۱۳۲٤ نجی ایل

اجرا ایدیلسین. باش وزیر: پیشه‌وری

آذربایجان مجلس ملی‌سی‌نین

(بدنی مجازاتین الغاء ایدیلمه‌سی) حقینده ۱۳۲۴ نجی ایلین اسفند آیینین ۹ نده تصویب اولونموش قانونی

۱ نجی ماده ـ بو قانون تصویبی تاریخیندن اعتبارا آذربایجاندا بدنی مجازات ممنوع اولونور و بوتون قانونلار که اونلارین موجبیجه اشخاص باره‌سینده، بدنی مجازات مقرر اولوب الغاء ایدیلیر.

۲ نجی ماده ـ جزائی ایشلرده هر اوشاق که اونون یاشی اون اوچ تمامدان اسکیک اولسا غیر ممیز محسوب اولونور و غیر ممیز اوشاقلارا جزائی قطع نظردن هیچ بیر مسئولیت متوجه اولا بیلمز. بوکیمی اوشاقلار اگر بیر جرمه مرتکب اولسالار مدعی العموم امریله اؤز ولی‌لرینه تاپشیریلاجاقلار ولی‌لر مدعی العموم یانیندا ملتزم اولمالیدرکه اؤز اوشاقلارین تربیت و تادیب ایتسینلر.

۳ نجی ماده ـ اون اوچ یاشیندان یوخاری اوشاقلار ممیز محسوب اولونور و هر اوشاق که اونون یاشی اون اوچ ایل تمامدان آرتیق و اون سگز ایل تمامدان اسکیک اولسا اگر خلاف یا جنحه درجه‌سینده بیر جرمه مرتکب اولسا محکمه جرمین اهمیتی و مرتکبین یاشین و وضعیتین نظره آلاراق اونی بیر گوندن بیر ایله تک حبس تربیت ایوینده محکوم ایده بیلر و اگر بوکیمی اوشاقلار جنایه مرتکب اولسالار اونلارین جزاسی بیر ایلدن بش ایله تک حبس تربیت ایوینده اولاجاقدر.

بیرینجی قید ـ اگر جنایت موردینده مرتکبین یاشی اون آلتی ایل تمامدان اسکیک اولسا و بوندان علاوه تخفیف شرایطی ده موجود اولسا محکمه ایسه بیلر جزانی بیر آیا قدر تخفیف ویرسین.

ایکنجی قید ـ اون سکز یاشیندان اسکیک اوشاقلار اگر اتهام سببینه موقت صورتده توقیف اولسالار اونلارین توقیفی‌ده تربیت ایوینده اولمالیدر.

۴ نجی ماده ـ دولت گرک زندانلاردان علیحده هر شهرده بیر تربیت ایوی تاسیس ایتسین که اون سکز یاشیندان اسکیک اوشاقلارین جزالاری بو ایولرده اجرا اولونسون.

یوخاریدا قید اولونان قانون آذربایجان مجلس ملی‌سی هیئت رئیسه‌سینین اسفند آیینین ۹ نده ۱۳۲۴ تاریخلی جلسه‌سینده تصویب اولوندی.

آذربایجان مجلس ملی‌سینین رئیسی ع ـ شبستری
آذربایجان مجلس ملی‌سینین کاتبی م ـ ولائی

تبریز ۹ اسفند ۱۳۲۴ نجی ایل

اجرا ایدیلسین. باش وزیر: پیشه‌وری

تریاک و آلکل ایله مبارزه باشلاندی

استعمار و اسارت ایله عملی و رسمی صورتده مبارزه‌یه باشلاییب استعمار و اسارتین ظاهری و عملی زنجیرلرین قیرماغا موفق اولدوغی بیر حالدا خلقیمیزین و آزادلیغیمیزین دشمنلری طرفیندن هورولموش گیزلی و قورخولی تله‌لرین ده زنجیرلرین قیرماغا باشلامیشدیر. استعمارچیلار طرفیندن موثر و مهم بیر وسیله کیمی خلقلری قول ایتمک ایچون ایشله‌دیلن وسیله‌لردن بیری‌سی ده تریاکدن عبارت اولدوغو، هامان حکومتیمیز قورولدوغی گوندن رسمی صورتده بو زهرله‌یجی و نسل‌لری اسیر ایدیب خلقلری دژنه ایدیجی سم ایله مبارزه‌یه گیریشمیش ایدی.

بو مبارزه‌نی هیچ وجهیله تهراندا کی خائن و تریاکی بویوکلر واسطه‌سی ایله تریاک و آلکل علیهینه

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده.

مراغه ـ میاندوآب

مسافرت خاطره‌لریم

آخرنجی ۱٤ ایلین مدتینده بو ۴ نجی دفعه ایدی که مراغه و میاندوآبا مسافرت ایتدیم. من ۱۸ آی مراغه‌ده قالمیشدیم. بو مسافرتیمده گوردیگیم تماشا قاباقکی مسافرتلریمده گوردوگوم گورمه‌دیگیم فرقلی ایدی. قاباقکی [illegible]

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده.

۲۰ فوریال ۱۹۴۶ تاریخلی «لوموندیست» غزیته‌سیندن:

ایران آذربایجانی ملی حکومتینین

کند تصرفات سیاستی و تدبیرلری

۲

« آذربایجان ملی حکومتی مملکتین بوتون ساحه‌لر ایچون خصوصی مالکیتی قبول ایدیب مملکتین و خلق اقتصادیاتینین ترقی سینه و خلقین رفاه حالینه سبب اولا بیلن هر جور خصوصی اه امانا کومک ایده جکدر. »

مثلا بیله بیر شکلده قویولور کن حکومت نه ایتمه لیدی؟ تام دموقراسی اساسلار اوزه رینده قورولان ملی حکومت بونین چاره‌سینی تاپماقدا چتین لیک چکمه‌دی. ملی حکومت کندلی نی تورپاق صاحبی ایتمک ایچون ایلک نوبه‌ده ایکی مهم منبعه مراجعه ایتملی اولدی: خالصه (دولت) و دشمن عنصرلرینین تورپاقلارینا.

هله ملی حکومت تشکیلی ایدیلمه میشدن اول آذربایجان دموقرات پارتیاسی ایران آذربایجانی خلقین بیرلشمه و نوز حقوقلاری اوغروندا مبارزه‌یه چاغیران مراجعت نامه‌سینده یازیلمیشدی:

« دیموقرات فرقه سینن عقیده سینه گوره خالصه یئرلری و آذربایجانی ترک ایدیب قاجان و آذربایجان خلقینن زحمتلرینین محصولینی تهراندا و سایر شهرلرده مصرف ایدمن اربابلارین یئرلری (اگر اوبلار تیزلیکله آذربایجانا قاییتماسالار) قید و شرط سیز اولاراق کندلیلرین اختیارینا ویریلمه لیدر)

ایران آذربایجانی کندلی سینه نجات یولی گوسترمن بو مراجعت نامه ده ایره‌لی سورولن ماده سینده دیلیر:

« ایشسیز لیگین قارشی سینی آلماق ایچون خالصه یئرلرینی ووریتیله زارع لر آراسیندا تقسیم ایتمک، همچنین آذربایجانی ترک ایدیب اونون خارجینده ملی مختار یتیمز علیهنه تبلیغات آپارانلارینئدا یئرلرینی ضبط ایدیب کندلی لرین اختیارینه قویماق ایله یئرسیز کندلی لری ایاقلاندیرمالیدر ». بورادان گوروندیگی کیمی ملی حکومت تورپاق مسئله سینی چوخ عادلانه بیر یوللا حل ایتمگه چالیشیر: بو جدی مرامنامه نین مرحله بتیریلمه سینه آرتیق باشلانیلمیشدر. تهران حکومتی طرفیندن غصب ایدیلمش « خالصه » یئرلری آذربایجان خلقینن مالی اعلان ایدیلمیشدر. ملی حکومت عین زماندا آذربایجانین خارجینده یاشایان و نوز خلقی ایله هیچ بیر علاقه سی اولمایان سلاحلی قولدور دسته لری دوزه لدیب خلق حکومتینه قارشی چیخان ملکدارلارین تورپاقلارینی ملی لشدیرمگه باشلامیشدر. بو ساحه ده گوروکن ایلک بویوک تدبیرلردن بیری زنجان ملکداری ذوالفقاری حقینده ملی حکومتین چیخاردیغی قرار در. یوخاریدا قید ایتدیگیمز کیمی ذوالفقاری بویوک بیر ملکداردر معلوم اولدیغی اوزره آذربایجاندا یاشایان ملکدارلارین چوخ بویوک اکثریتی نوز آنا یوردینا، ملتینه، اونون ناموس و شرفه ایشینه، باشلادیغی مقدس مبارزه‌یه صادق اولاراق خلق ایله ال اله ویریب ملی حکومتینی قوتلندیریر. حکومت بیله لرینه قارشی مرامنامه ده گوستریلدیگی کیمی حرکت ایدیر. بیله آداملارین مالکیت حقی و دولت طرفیندن مدافعه ایدیلیر.

تورپاق صاحب لرینین چوخی حکومت و خلق ایشینه هر طرفلی یاردیم گوستردیکلری بیر زماندا ذوالفقاری لر « ... نوز قیتودالینه سینی محافظه ایتمک ایچون و خلقی قول حالیندا ساخلاماقدان اوتری ملی حکومتین علیهنه مسلح صورتده قیام ایدیب مرتجع مرکز حکومت ایله رابطه ساخلاییب وقتل و غارته ... » (« آذربایجان » غزیتی نمره ۹۰) ال آتیرلار.

ملی حکومت آذربایجان دیموقرات پارتیاسینن و نوزینین مرامنامه سینه صادق قالاراق ذوالفقاری حقینده خصوصی بیر قرار قبول ایتمیشدر. بو قراردا ملی حکومت ذوالفقاریلری آذربایجان میلتینین دوشمنی اعلان ایدیر. همین قرارین ۳ نجی ماده‌لرینده دیلیر:

(۳. ذوالفقاریلرین بوتون املاکی و تورپاغی ضبط اولونوب خلقین مالی اعلان ایدیلسین.

۴. ملی دولتین زنجان اداره‌لری ذوالفقاریلرین تورپاقلارینی کندلی‌لر آراسیندا بولمک ایشینه اقدام ایتسین. بو باره‌ده خصوصی هیئت‌لر دوزه‌لدیب گذارشلر ویرسین.»

(آذربایجان غزیتی ۱ یانوار ۱۹۴۶)

ایران آذربایجانی ملی حکومتینین باشچیسی سید جعفر پیشه‌وری بو مناسبته زنجان کندلی‌لرینه گوندردیگی خصوصی برمکتوبدا یازیر:

« آذربایجان ملی حکومتی خلقیمیزین و خصوصیله اکینچی و زحمت کشلرین زندگانلیغینی یاخشی بیر صورتده تامین ایتمک ایچون بویوک نقشه‌لر و جدی تدبیرلر گوتوروب و گوتورمکده‌دور. ملی دولت چالیشاجاق معارف، صحیه ایش و چورک هامی ایچون فراهم اولسون. هرکس چکدیگی زحمت مقابلینده اجر و مزد آپارسین. آرتیق یول ویریلمه‌یه‌جک که، خلقیمیزین زحمتینین بهره‌سینی بعضی طفیلی صفت شخصلر آپاریب آذربایجانین خارجینده عیش و نوش ایتمکله ملتیمیزین آزادلیغی علیهنه تبلیغات وتحریکات ایله‌سین.»

کندلیلری تورپاق ایله تامین ایتمک ایچون ملی حکومتین بیر تدبیری‌ده خلقه و ملی دولته صادق اولان ملکدار تورپاقلارینین بیرقسمینی هر ایکی طرف ایچون الویریشلی برقیمتله اونلاردان آلوب کندلیلره ویرمک و کندلیلر طرفیندن استفاده ایدیلجک تورپاق بهره‌سینی ملکدار و کندلی آراسیندا عادلانه بولمکدر.

حکمین مصلحتی

تراخوما

تراخوما سوزی (یونانجه تراخوس یعنی هموار اولمین) دیمکدر بو خسته‌لیگین سرایت ایدیجی اولدیغی یونانلیلاردا ایکی مین ایل بوندان ایره‌لی معلوم ایدی، لاکن بو خسته‌لیگین عاملی و ایلده‌ده اونون نه‌دن عمله گلمه‌سی خصوصینده آپاریلان تدقیقات بو گونه کیمی هله‌ده قانع ایدیجی نتیجه‌لر ویرمه میش در. تراخوما آکثر یئتله یوخسول و مدنیت دن گری ده قالمیش اولکه‌لرده چوخ انتشار تاپیر. اساس اعتباریله بو خسته‌لیک دورت دوره‌یه بولونور، هر دوره‌نین ده اوزینه گوره علامت لری وار، بیرقیساجا او علامتلرین خلاصه‌سینی آشاغیدا گوستیریرک:

خسته‌لیک اول گوزون بیرلشد یریجی غشاسینده‌ایرینلی سو آخماق و ده نه‌لرین عمله گلمه‌سیله باشلار، معالجه اولونمادیقدا همین تومومادا (دگراسیا. یعنی غدد، مبادله‌سینین پوزولماسی) حادثه‌سی گلمک ایله برابر چاپیقلاماسادا عمله گلر، النهایت چاپاقلانما بیر لشدیریجی غشانین پوزیغی تمامیله اورتدرکه بو دوره خسته‌لیگین صون دوری اولماقیله برابر آرتیق سرایت ایدیجی ده اولماز.

خسته‌لیک یاشین چوخ آزلیقیله علاقه‌سی یوخدور، قادینلارده اوشاقلاردا چوخ گورونور.

خسته‌لیگین قاباغین آلماق ایچون بیرینجی نوبه ده متخصص حکیمه مراجعت ایتمه‌لی، تراخوما خسته‌لیگی اولان اولرده اوئیله یاشایانلاری خسته‌نین (یورقان دوشه‌گیندن ایلده‌ده اونون حولی، دستمالیندن و اوئیله بیرقابدان یومقدن اوزاقلاشدیرمالیدر.

اجتماعی مؤسسه‌لرده تراخوما عاید یازیلار و عکس‌لر دوارلارا وورماق و اهالیه بو خسته‌لیک باره‌سینده محاضره‌لر، لغیلاراوخوماق اولدقجه منفعتلیدر.

درمانلاردان بیرینجی نوبه‌ده (گری‌داش، قویروم سولفوردگرم) محلولی ویاغی تعیین اولونورسه‌ده ولی‌عمومیت‌چه ویریلن دوالر متخصص حکیمین مصلحتی ایله و بازده‌سی نسخه‌لر ایله اولماسی لازمدر.

اعلان

آقای سرتیب زاده و مهندس بناهی آذربایجاندان کندیلکری ونوزلرینی خلق دشمنی تعیین ایتدیکلری مناسبتیله مصادره کمیسیونی طرفیندن اونلارین منقول و غیرمنقول اموالی ضبط اولوندی هر کس اونلارا بورجلو یاطرف حسابدورسه مصادره کمیسیونونا رجوع ایتملیدیر.

ش ۸۰ — اجرا کمیسیونی

اعلان

او آداملار که‌اوز ملکلرینی بوگونه کیمی ایستر تبریزده ایستر آذربایجانین هر نقطه‌سینده ثبته ویرمیوبدیرلر اگر بو تیز لیکده ثبته ویرمسه‌لر ثبت کل اداره سی طرفندن قانونلار و مقررات موجبنجه لازمی اقدام عمله گلجکدر.

۵ ـ ۴ — ش ۷۳ — ثبت مدیر کلی ـ اعتماد

اداری اعلان

اطراف شهرلرده وقصبه‌لرده آبونه چیلریمیزه اخطار اولونور که نوز آبونه بوللارینی مستقیما آذربایجان روزنامه سی عنوانینا یوللا سینلار اشخاص آدینا گوندرمسینلر

ارادملی رهبرلرینین جدی ودوزگون سیاستی نتیجه سینده ۲۱ آذرانقلابی ظهور ایتمیش، آذربایجان خلقی استبداد حکومتینی یخیب عوضینده ملی بیر حکومت تاسیس ایتمیشلر دوستونون بو فرح ویرن صحبتلریندن رشید شوقا گله رمک گیجه نی صبحه قدر یاتا بیلمه‌دی. صبح چای ایچدیکدن سورا اونلارلا خداحافظ له‌شیب کند لرینه طرف یولادوشدی او، خانواده سی، قوملاری خصوصا گله‌جک سعادتی نین بانی سی‌ایله گورشمک شوقیندن، بیردقیقه بیله دینجنی آلماق ایچون اوتورمادان، یورولماغین نه اولدوغونو دوشونمه دن سرعتلی و ایری قدملرله صحرانین انیش یوقوش یوللارینی طی ایدیردی.

ـ ۷ ـ

همین گونین آخشامی کندده رشیدگیلین ایوینده بویوک بیر ازدحام وار ایدی. رشیدین حبسدن آزاد اولوب گلمک خبری انتشار تاپدیغی ایچون عموم کند اهلی اونون گوردوشنه گلیر، بری خاتیما و آیری قوملارینا گوز آیدینلیغی ویریردیلر. بری حتی‌لا گلنلر خانمین سه‌وینجی نین حدودینی تعیین ایتمکده عاجز اولدوغومو اعتراف ایتدیگیم ایچون بو خصوصدا ایده‌جگیم تصویردن واز کیچیرم. لاکن بو نقطه‌نی قید ایدیرم که، اونلار رشیدی گورمن موقعده ایکی سی ده شادلیقدان بیهوش اولموش و آیلدیقدان سونرا ایسه ساعتلرله گوز یاشلارینی بهار یاغیشی کیمی آخیتماقدان نوزلرینی ساخلیا بیلمه میشدیلر. حقیقتا اونلار رشیدین فراقینده چوق مصیبتلر چکمیش؛ چوق گوز یاشلاری توکمیشدیلر. بیچاره‌لر ۷ ـ ۸ دفعه تبریزه گیدیب عدلیه نین، نظمیه نین قاپی سیندا صبح دن آخشاما قدر دایانیب گوردیکلری رئیسلرین ایاقلاریندان توپه‌رمک آغلامیش، یالوارمیش، رشیدی گورمک ایچون جواز تقاضا ایتمیشدیلر. لاکن بیچاره قادینلار، او نا انصافلار طرفیندن، آجی و قابا سوزلردن باشقا، آیری بیر جواب آلا بیلمه میش نهایت مایوس و امیدسیز (کنده) قاییتمیشدیلار خلاصه رشیدین قدیم هم مسلک و رفیقلری، کند تشکیلاتی نین محکم بیر نظام و انتظامه مالک اولماغیندان، کند جوانلار ینین فدائی دسته لرینه یازیلماقلاریندان و غیر خبرلردن دا دانیشیب اونا معلومات ویریردیلر. بو طرز ایله گیجه کیچدی. سحر گونشین طلوعیندان سونرا رشید کمیته‌یه گیتدی. کمیته عضولری فوق‌العاده بیر جلسه تشکیل ویریب اونی هیئت عامله‌یه عضو و تفتیش کمیسیونینا صدر انتخاب ایتدیلر. او گوندن اعتبارا رشید دموکرات فرقه سینن مقدس مرامی یولوندا فعال صورتده ایشلمه‌گه باشلادی. نهایت ۲ آی کیچدی، زندانین بوتون اذیت و آغری لارینی، آنجاق بیر مدت طرفینده بدنیندن خارج اولدوغونو حس ایتدی. اونا گوره ده اوزون ایللر حسرتین چکدیگی نازلی یارینی وصالینه یتیشمک ایچون طوی تدارکینه باشلادی. نتیجه که قاباقدا ذکر ایتدیم، بیزیم آرواد دا اونلاردا طوی چوره‌گی ییشیردی.

ـ ۸ ـ

بری حالا ایله صحبتیمیزی قورتارار قورتارماز فرقه تشکیلاتی بناسی طرفیندن شدتلی آلقیش و اورا سسلری گلمگه باشلادی. جوان حکومتیمز طرفیندن گلن امرین نه‌دن عبارت اولدوغونو آنلاماق حسی منی حرکته گیردی. یتیمیش یاشیندا بیر قوجا اولدوغوم حالدا ۳۰ یاشلی بیر جوان کیمی آیاقا قالخدیم، و:

« بری خانم! منده گیدیرم، هله که خدا حافظ » دییرک یولا دوشدیم. ـ « خوش گلدین، الله ایشیوی راست گیرسین » دییه جواب ویردی.

تریاک و آلکل ایله مبارزیه باشلاندی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

باشلانیلان مبارزه‌لری ایله شباهتی اولا بیلمزدی و یوخدور دا.

ملی حکومتمیزین رسمی قراری نین صدرینه اولاراق چاتمالار ویرمک یولی ایله جاسوسلار و تهران دان گلمه فارس ایشچیلری وسیله‌سی ایله آذربایجانین کندلرینده تریاک سمین بازان تهران دستگاهی و بعضی مذمت جو و خلق دشمنلری بازاری آداملار وسیله‌سی ایله تریاک قاچاقینا باشلانمیش ایدی.

نظمیه وسیله‌سی ایله ایندیه قدر کشف اولونان قاچاق تریاک مقداری بو حقیقتی اثبات ایدیر بونا گوره‌ده مجلسین تصویبیندن گنچمیش اولان قاچاقچیلق ایله مبارزه قانونی شدید و جدیله اجرایه قویولاجاقدر.

تریاکی خانه‌لرین باغلانماسی دولت طرفیندن قطعی صورتده قراره آلینمیش در.

تریاک ایله داهادا موثر صورتده مبارزه ایتمک ایچون بوتون وزارت خانه‌لردن و اداره‌لردن قوولماسیناو و جامعه‌ده تریاکه معتاد اولان عنصر لره نفرت ایله رفتار ایدیلمگه باشلانمیش در.

تریاک‌دان سونرا آلکل مسئله‌سی ده واردر. آلکل ایله ده شدیداخلاقی مبارزه آپارماق لازم در.

حقیقی دمکراتلار و فدائیلر بیرجی نوبه‌ده گرک توزلری آلکلی ایچمکدن چکینسینلر و ایکینجی نوبه‌ده خلقی نصیحت ایتمک و قارداشلیقا باغلانماق یولی ایله آلکل دوره سینه دولاشماقدان منع ایتسینلر.

نظمیه و بلدیه پیاله فروشلوغی محدود ایتمک ایچون جدی مقررات وضع ایتمه‌لی درلر مهمانخانه لرده مشروب مصرفینی محدود ایتمک ایچون ده تدبیرلر آلینماسی لازم‌در.

بونلاردان علاوه آخر زمانلار دا معلوم اولدوغونا گوره رسومات مامورلاریندان بعضی‌لری ده آلکلی قاچاق ایتمک، باندرولسوز مشرو بلارین ساتیلماسینا اجازه ویرمکله آلکلین اوجوزلیغینه خلقین دسترسینده قویولماسینا یاردیم گوسترمیشلر.

قاچاقچی لارا مربوط اولان قانون اجراسی ایله بو کیمی قاچاقچیلار ایله ده شدید و جدی مبارزه ایدیله جکدر.

آلکل و تریاک ایله جدی مبارزه نتیجه سینده خلقمزین ساغلام و قوی بیر نسل اولاجاقینا و نسلمیزین گوندن گونه آرتماسینا بویوک کمک اولوناجاقدر.

مراغه - میاندوآب مسافرت خاطره‌لریم

اول صفحه‌دن بقیه

و پریشان بیر حالدا باغاییب و آدام دان قاچیر دیلار، اما بو دفعه تصادف ایتدیگیم زمان اونلار دا درین بیر صمیمیت روحی و شادلیق حس ایدیردیم، اونلار عموسی تولکه‌میزین جاری ایشلرینی نه جور جریان ایتدیگینی مندن سئوال ایدیردیلر.

من بورالاردا تکجه کیشیلرین دگل، بلکه، خانملارین دا بو اجتماعی و ملی نهضتده اشتراک ایتمه سینی شاهدی اولدوم، بوندان قاباخ مراغه ده خانملار هیچ وجهیله ملی جشن لرده، اجتماعی یئر لرده شرکت ایتمز دیلر.

مراغه ده قیزیل اوردونون ۲۸ نجی ایل دونومی مناسبتیله مدنیت ایوینده وبدر مدرسه‌سینده تشکیل اولونموش جشن مجلسینده قادینلار و جوان قیزلار ایسه اشتراک ایتمیشدیلر.

اسفند آیینین ۷ سینده، میاندو آبدا فدائیلر دفیله گئچن موقع قیز لاردا فدائی لباسی گییب تفنگ ال لرینده آذربایجان سرودی اوخو یاراق دفیله ده اشتراک ایتمشدیلر.

میاندوآبدا خلق قوشونلاریلی گورمک ایچون - یارخانه یه گیتدیم. آقای آذر یادگان مراغه‌نین فرمان داری نطق ایدن موقع داوطلب

مملکت خبرلری

اهرده

اهرده خلق قوشونلارینین لازمی ایشلری ایچون آشاغی دا یازیلدیغی اوزره آلتی کومیسیون تشکیل تاپمیش در: ۱ - ملی قوشونا آت تهیه ایتمک ۲ - ملی قوشونا آلینان آت‌لاری معاینه‌ایتمک ۳ - ملی قوشونا ارزاق آلماق ۴ - ملی قوشونا یر تعیین ایتمک ۵ - ملی قوشون افرادینین معاینه ایدیلمه‌سی ۶ - و کفالت ایچون

بو کومیسیونلارین هاموسی ایشه باشلامیشلار.

خسروشادا

خسروشادا بهمن آیینین ۱۴ ینده بلوک انجمنی انتخاباتینا باشلانیب قاد ینلاردان بیر چوخ لاری اشتراک ایتمیش دیلر ۱۰۲۰ رأی توپلاناراق اوخونماغا باشلاندی. ۱۵ نفر بلوک انجمنینه نماینده سئچیلدن سونرا (۵) نفر هیئت ع‌ملەلرین تعیین ایتدیلر

ولایت انجمنی سئچگیسی

مراغه‌ده ولایت انجمنی سئچگی سی ۲۵ر۱۱ر۲۴ ده قورتارمیشدر. ایندی‌یه قدر خلق هیچ بیر انتخاباته بو حرارتله اشتراک ایتمه میشدی.

خصوصی مخبریمیزدن

شرفخانه‌ده

۳ر۱۲ر۲۴ ده آقای دوقتور جاوید شرفخانه یه وارد اولدیقدا ساعت ۳ ده اورادا بیر عمومی قونفرانس اولاجاغینی جماعته بیلدیر دیلر و همان ساعت ده اورادا قونیه نین محوطه سینه خلق بویوک سوینجیله توپلاندیلار.

آقای دکتر جاوید ملی وظیفه و ملی حکومت باره سینده چیخیش ایتدیلر و اوندان سونرا آقالاردان بیر نیچه سی اوز چیخیشلاری ایله خلقین احساساتینی و حکومتمیزین محافظه سی ایچون باشیله، جانیله قالالارینین سون داملاسینا قدر حاضر اولدیقلارینی بیلدیردیکده بویوک هیجانلا آلقیشلاندیلار و بو جور ایله مذکور قونفرانس ساعت بش، یاریمدا خاتمه تاپدی.

اورمیه ده

۶ر۱۲ر۲۴ ده اورمیه یه وارد اولدیقمیز دا بیزی چوخ صمیمیتله قارشیلادیلار. همان گیجه‌ده سووئت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلیان اورمیه شعبه سی، آکتیور لاری طرفیندن ویریلن قونسرته دعوت اولوندیق. مختلف هوالار ترنم ایدیلیب و بر نیچه راقص لردن سونرا، سووئت عسگرلریندن شاعر بویوک آقا قاسم اوف استاتیله یازدیغی شعرینی بویوک مهارتله اوخویوب و خلق طرفیندن آلقیشلاندیلار. و همان قونسرته دعوت اولونان آذربایجانین گنج شاعره سی مدینه خانم بویوک بیر احساسات و آلقیشلار آرا سیندا داهی استالینه و شانلی قزیل‌اوردویا یازدیغی شعرلرینی اوخویوب و خلق طرفیندن شدتله آلقیشلاندیلار نیچه چیخیشلاردان سونرا قونسرت قورتاردی.

دولتی مغازه تاسیسی

اورمیه شهرینده ۸ر۱۲ر۲۴ ده ملی دولتمیز طرفیندن مختلف مال‌لارین ساتیلماسی ایچون بیر مغازه تاسیس اولونموشدر.

اورومیه‌ده‌کی تربیه ایوینده

مخبریمیز اورمیه تربیه ایوین گوردیکدن سونرا اوز خاطره‌لرینی بله یازمیشدیر!

«اوشاقلارین نظافتی مناسب ایدی. اورادا یتیم اوشاقلار ایچون تاسیس اولونموش ایکی قلاسدان برنجی سینی گوروب ایکینجی سینه گیردیکده، بالاجا اوشاقلار ایاق اوسته! «بیز وطنه لازمیق.» ماهنیسنی اوخودوقدان سونرا همان قلاسدان (حمید دردمند) آدیندا ۱۲ یاشلی بیر لال اوشاق الفباسیندا کی تفکرینی اوز ایله کاغذه یازیب منه ویردی: «محترم قادینلار، دان که بیزیم بو مجلسیمیزه تشریف گتیریب و بیز یتیم اوشاقلارین باشینی اوخالادیقلار آرتیق درجه‌ده رضایت و تشکر ایدیریک، باشاسین بیزیم ملی حکومتمیز که بیز امید واریق بوندان بیری ایشیقلی گونه چیخاجاقدر.»

ملی قشون سیرالارینا گلمیش جوان لار، حرارتلی آلقیشلارلا اونی قارشی لادیلار، من تبریز خانملاری طرفیندن هدیه عنوانی ایله آپاردیغیم سیگارلاری فدائیلره تقسیم ایتدیم.

جوان فدائیلردن بیری تشکر ایدیب:

«بیز باجیلاریمیزین بو عزیز هدیه‌لرینی اونوتمایب و تولکه‌میزی مدافعه ایتمک اوغروندا آخر ینجی قطره قانیمیز قالانا کیمی تولکه مزین ناموسیندن و آزادلیغیندان مدافعه ایده جه‌ییک» دیدی.

اوندان سونرا قند کارخانه سینه گیتدیم، بورا دا جوان مهندسلر کارگرلر ایشله‌ییرلر، اونلار جدی و یورولماز بیر فعالیت ایله چالیشیرلار که کارخانه نین محصولاتی گوندن - گونه آرتسین و بونلا ملی ثروتیمیز انکشاف ایتسین.

رضا رسولی

ایشسیزلیک مسئله سینین حلی یولوندا

اول صفحه‌دن بقیه

آذربایجاندا عمله گلمیش اوجوزلیغی حفظ ایتمک ایچون، تولکه‌میزدن چیخان مال‌التجاره‌لره عوارض قویولموش در. بو حکومتین موثر اقداملاریندان بیر یسی سایلماسا گرک در. بونلاردان علاوه یئنی قورولموش اولان دولت دستگاهلاریندا روشن فکر کادرا بویوک احتیاج حس اولونماقدادر. مختلف تخصصی ایشلر ایچون قورس لار و مدرسه‌لر آچیلماقدادر. نظمیه، پست وتلگراف، یول، دمیریولی و باشقالاری بوجمله‌دندرلر. هابئله خلق قوشونلاریندا یوزلرجه افسره احتیاج حس ایدیلیر. بوتون قورسلارا و مدرسه لره جوان، ساغلام اخلاقلی، ساغلام فکرلی و ساغلام بدنلی، تریاکه و باشقا پیس عادتلره معتاد اولمایان گنج لر قبول ایدیله‌جکدیر. بو قورسلارا گیرمک ایسته‌ینلر و دولت ارگانلا ریندا پست‌لار آلماق آرزوسیندا اولا نلار هر جهتدن توزلرین لیاقتلی و یارارلی گوسترمه‌لی درلر. بورالاردا تنبل لر وفاسدلر ایچون یول یوخدور.

بوندان علاوه فرقه‌ده ده سیاسی تبلیغاتچی‌لار و تعلیماتچی‌لار یاراتماق ایچون قورسلار آچیلاجاقدر و بو قورسلاری طی ایتمیش اولانلارا قوشونـدا و باشقا ساحه‌لرده سیاسی تعلیماتچی لیق وظیفه‌سی ویریله‌جکدیر.

بونلار هامیسی دولتین گوردوکی تدبیرلردن عبارتدر. بو تدبیرلر مرتب صورتده اجرا ایدیلیر وایدیله‌جکدیر.

اگر قالان بیر ایش وارسا اودا خلقین توزشخصی و ابتکاری ایشلر یندن عبارتدر.

بئله‌ایکله چوق تیز بیر زماندا ایشسیز لیگین بوسبوتون اورتادان قالخاجاقی محققدر.

اعلان

آذربایجاندا رساملق صنعتینی تشویق ایتمک و اهالینی آذربایجان رساملارینین اثرلریله تانش ایتمک مقصدیله وکسین تبریزده کی مدنیت ایوینده ایران آذربایجانی رساملارینین اثرلریندن سرگی تشکیل ایدیلیر.

سرگیده اشتراک ایتمک ایسته‌ین رساملار اوز اثرلرینی سووئت مدنیت ایوینین سرگی قومسیونینا تقدیم ایتمه‌لیدرلر.

سرگی یه آشاغیداکی اثرلر قبول ایدیله جکدر:

۱ - مداد ایله ایفا اولونمش طابلولار
۲ - یاغلی و سولی رنگلرله ایفا اولونمش طابلولار
۳ - قلم ایله ایفا اولونمش طابلولار
۴ - آذربایجان مینیاتوری
۵ - خالیچه نقشه سی طابلولاری وخالیچالار
۶ - کاشیه دائر نقشیه طابلولاری

اثرلر ۱۹۴۶ نجی ایل فیورال آیینین بریندن بهمن آیینین ۱۲ سیندن مارت آیینین ۱۵ (اسفندین ۲۴) نه‌قدر قبول اولونا جاقدر. اثرلری قبول اولونان بتون رساملارا گوموش نشانلار و برینجیلیک قازانانلارا ایسه علاوه اولاراق اوچ درجه‌لی مکافات ویریله جکدر:

۱ نجی درجه مکافات بش مین ریال
۲ نجی درجه مکافات اوچ مین ریال
۳ - نجی درجه مکافات ایکی مین ریال

سرگی ایکی آی دوام ایدیب تبریز و اطرافدان گلن اهالینی رسام لارین اثرلری ایله تانش ایده‌جکدر. سرگی باغلاندیقدان سونرا اثرلر اوز صاحبلرینه قایتاریلا جاقدر.

مدنیت ایوی مدیریتی